

TOIMENPIDEALOITE 28/2011 vp

Opettajien valtakunnallisen tutkinto- ja kelpoisuusrekisterin perustaminen

Eduskunnalle

Maamme oppilaitoksissa työskentelee yli 100 000 opettajaa, ja niissä rekrytoidaan vuosittain tuhansia uusia työntekijöitä joko vakituisiin tai väliaikaisiin opettajan tehtäviin. Rekrytointiprosessien yhteydessä selvitetään opettajien kelpoisuus usein kaikkien opettajan tehtävää hakeneiden osalta. Tämä on tärkeää, jotta opettajan tehtäviin voidaan rekrytoida kelpoisuusehdot täyttävä pätevä opettaja ja koska opetusalan virkaehtosopimuksen mukaan opettajan kelpoisuus vaikuttaa opettajan palkan määräytymiseen.

Rekrytointiprosesseihin liittyy paljon hallinnollista työtä, mikä koulutuksen järjestäjien näkökulmasta merkittävästi vähenisi, jos olisi olemassa valtakunnallinen rekisteri, josta voisi vaivattomasti todeta opettajan tutkinnon ja siitä seuraavan kelpoisuuden rekrytointia tehtäessä. Tällä hetkellä opettajan tehtäviin hakeutuvat opettajat joutuvat osoittamaan oman kelpoisuutensa erilaisin tutkinto- ja osatutkintotodistuksin, joiden perusteella opetuksen järjestäjä selvittää hakijoiden kelpoisuuden rekrytointia tehtäessä erikseen jokaisen hakijan kohdalla. Erityisen haasteellisia ovat tilanteet, joissa opettajilla on siirtymäsäännöksiin liittyviä kelpoisuuksia tai ulkomainen tutkintotodistus.

Koko maan tasolla puhutaan varovaisestikin arvioiden noin 300 henkilötyövuodesta, joka käytetään näiden kelpoisuuksien selvittämiseen. Monissa suurissa kunnissa on palkattuna ihan oma työntekijä pelkästään näitä tehtäviä varten. Opettajan siirtyessä työnantajan palveluksesta toiseen, esim. kunnasta toiseen, joudutaan kel-

poisuus selvittämään joka kerta uudestaan eli samaa hallintotyötä tehdään aina uudestaan ja uudestaan. Myös tutkinto- ja osatutkintotodistuksien lähettäminen, vastaanotto ja säilyttäminen vievät runsaasti aikaa ja aiheuttavat hallinnollista työtä.

Mikäli olisi olemassa valtakunnallinen rekisteri, josta voisi vaivattomasti todeta opettajan tutkinnon ja siitä seuraavan kelpoisuuden, vähenisi koulutuksen järjestäjien edellä kuvattu hallinnollinen työ merkittävästi. Tällaisen rekisterin perustaminen ja ylläpito tulisi ensisijaisesti osoittaa niille oppilaitoksille (yliopistot), joilla on todistuksenanto-oikeus. Tietosuojavaluutetun toimiston antaman tiedon mukaan tällaisessa rekisterissä olevien tietojen tulee olla tarpeellisia ja virheettömiä. Myös tietojen virheettömyys pystytään parhaiten takaamaan, mikäli tiedot opettajien koulutuksesta ja kelpoisuudesta vietään suoraan rekisteriin heti opintojen päätyttyä niiden korkeakoulujen toimesta, joista opettajat ovat valmistuneet. Sekaannusten välttämiseksi on tärkeää, että rekisteri olisi henkilötunnukseen pohjautuva, jotta henkilöiden nimitiedot ovat ajantasaisia.

Opettajan kelpoisuus kiinnostaa myös oppilaiden huoltajia sekä opiskelijoita. Tästä syystä tällaisen rekisterin tulisi ainakin osittain olla julkinen tai sen sisältämiä tietoja tulisi olla helppoa muulla tavoin saada koulutuksen järjestäjien ohella myös opiskelijoiden ja heidän vanhempiensa käyttöön. Tärkeää on, että rekisterin anta-

TPA 28/2011 vp — Eeva-Johanna Eloranta /sd ym.

ma tieto olisi sisällöltään sellaista, että kansalaisten on sitä helppoa ymmärtää.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin opettajien valtakunnallisen tutkinto- ja kelpoisuusrekisterin perustamiseksi.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2011

Eeva-Johanna Eloranta /sd
Anneli Kiljunen /sd
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd
Satu Haapanen /vihr
Tuula Peltonen /sd

Suna Kymäläinen /sd
Silvia Modig /vas
Aino-Kaisa Pekonen /vas
Ritva Elomaa /ps
Lauri Heikkilä /ps